

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 325/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť H. G., zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Feciľakom, Advokátska kancelária, Jesenná 8, Prešov, vo veci namietaného porušenia jej základného práva základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sdo 46/2013 z 29. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2013 doručená sťažnosť H. G. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sdo 46/2013 z 29. januára 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka podala návrh proti nečinnosti orgánu verejnej správy na Krajskom súde v Prešove (ďalej len „krajský súd“) s odkazom na ustanovenie § 250t zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 S 23/2013 z 27. augusta 2013 tak, že návrh sťažovateľky zamietol. Sťažovateľka podala proti uvedenému uzneseniu krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľka namietala, že najvyšší súd postupoval nezákonne, čím porušil jej označené práva. Sťažovateľka v súvislosti s namietaným porušením práv sťažovateľky poukázala na závery ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu týkajúce sa rozhodovania o dovolaní, tie sa však týkajú dovolacieho konania v riadnom civilnom konaní, a nie rozhodovania v správnom súdnictve.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo H. G., na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1, Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sdo 46/2013 zo dňa 29.01.2014, porušené bolo.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.01.2014 sp. zn. 2 Sdo 46/2013 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť H. G. trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 340,90 EUR (za dva úkony po 134,- EUR - prevzatie a príprava právneho zastúpenia, písomné podanie na ústavný súd, plus 2 x režijný paušál po 8,04 EUR a DPH vo výške 56,82 EUR zo základu dane 284,08 EUR) na účet advokáta JUDr. Michala Fecil'aka... do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj čl. 36 ods. 1 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie

alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie označených základných a iných práv napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd zastavil konanie o dovolaní sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu z 27. augusta 2013.

V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa okrem iného uvádza:

„Pre riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v Piatej časti OSP sa primerane použijú ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona; opravný prostriedok je v konaní podľa Piatej časti OSP prípustný len vtedy, ak je to v tejto časti ustanovené (§ 246c ods. 1, prvá a druhá veta OSP). Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný (§ 246c ods. 1 tretia veta OSP). Opravným prostriedkom je aj dovolanie. Zo žiadneho ustanovenia Piatej časti OSP - Správne súdnictvo - nevyplýva prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu súdu v správnom súdnictve. To znamená, že najvyšší súd v správnom súdnictve nie je dovolacím súdom. Neprípustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v tejto veci pred najvyšším súdom.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky ako najvyšší správny súd podľa § 104 ods. 1 prvá veta OSP konanie o dovolaní zastavil (ide o nedostatok podmienky konania - právomoci konať vo veci - ktorý nemožno odstrániť).“

Podľa § 246c ods. 1 OSP vzťahujúceho sa z hľadiska jeho systematiky na všetky konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (teda aj na konanie o opravných prostriedkoch podľa tretej hlavy tejto časti) pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto

zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak to je ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu najvyššieho súdu opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 104 ods. 1 OSP prvej vety ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

V danom prípade najvyšší súd ako dovolací súd rozhodoval o dovolaní sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu ako súdu prvého stupňa vydanému v rámci správneho súdnictva podľa § 250t a nasl. OSP. Podľa predmetných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 250t ods. 7 OSP) a nie je v nich ani ustanovená možnosť podať dovolanie. Za daných okolností najvyšší súd postupoval správne, ak konanie o dovolaní sťažovateľky s poukazom na § 104 ods. 1 OSP zastavil, keďže v danom prípade dovolanie nebolo prípustné. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom (v danom prípade procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu v rámci správneho súdnictva) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

Aj ústavný súd už vo svojej rozhodovacej praxi konštatoval ústavnú konformitu názoru najvyššieho súdu, podľa ktorého je dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu súdu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku neprípustné (napr. v konaniach vedených pod sp. zn. IV. ÚS 208/08, IV. ÚS 274/09, II. ÚS 125/2011, I. ÚS 431/2011, III. ÚS 516/2013).

Ústavný súd preto konštatuje, že najvyšší súd ako dovolací súd svoje uznesenie ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, a pritom postupoval v súlade s platnou právnou úpravou (§ 246c ods. 1 v spojení s § 104 ods. 1 OSP) a v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu. Ústavný súd preto dospel k záveru, že namietané uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu je riadne odôvodnené, nemožno ho považovať za arbitrárne, a preto ním ani nemohlo dôjsť k porušeniu označených základných a iných práv sťažovateľky.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd nezaoberal ďalšími súčasťami sťažnostnému petitu (návrh na zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, návrh na priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2014